

Egy rendhagyó karrier

Madeleine Coigny: Szilfai Márta

Giordano operáját, az André Chénier-t 17 éve nem játszották magyar operaszínpadon, talán ezért előzte meg nagy várakozás a február eleji szegedi premiért. Galgóczy Judit neves vendégekkkel, kettős szereposztással állította színpadra a zenedrámát. A bemutatón a női főszerepet, Madeleine Coigny-t Szilfai Márta, az Operaház nemrég szerződöttes szopránénekesnője alakította bravózással kísért tapsvihart arátva. Neve ismerősen cseng Szegeden is, az utóbbi évek legnagyobb rendhagyó énekesi karrierje az övé.

tavaly októberben az Operaházban is elénekeltem, hál' istennek nagy sikerem volt. Bármit szívesen elénekelek, a pesti Tosca-premierem után egy héttel Giocondaként is bemutatkozhattam. Erre is gyönyörű kritikákat kaptam, most pedig néhány hete a Fidelióba is beálltam.

■ Tavaly egy szép díjat is kaptam...

– Az év énekesé kitüntető címet kaptam meg a rádióban. Számomra azért volt ez borzasztó nagy elismerés, mert akkor már tudták a kórusban, hogy szerződöttes az Operaház, és elmegyek, de titkos szavazás során mégis nekem ítelték.

■ Az André Chénier-t gyakran összehasonlítják a Toscával, a két női főszerepben milyen hasonlóságot lát?

– A Tosca „kottafejileg” talán nagyobb szerep, de Madeleine Coigny figurája összetettebb. A francia forradalom kora is zaklatottabb, szélsőségesebb, mint a néhány évvel későbbi napóleoni időszak. Giordano remekül megírta a szerepet, Madeleine szinte kinövi magát a darab végére. A megjelenítéséhez borzasztó nagy érzelmi feltöltöttség kell, ebben nagyon nagy segítség a zene. Fokról-fokra kell felépíteni a figurát, meg kell mutatni, hogyan jut addig, hogy a halálba megy a szerelmesével, és együtt énekel vele: „Viva la morte!”

■ Milyen feladatai lesznek a továbbiakban?

– A következő évadra gyönyörű szerepeket kaptam. A Don Carlos Erzsébetét, Aιδát, Silvanát A lángból, a Tannhauser Erzsébetét, Venuszát, és A végzet hatalma Leonóráját énekelem majd az Operaházban. Szegedre is szívesen jönnék, mert sokkal bensőségesebb, családiasabb a hangulat, mint a már-már nagyüzemnek számító pesti társulatnál.

■ Ha egy mondatban kellene összegeznie, mit szeretne elérni az énekesi pályán?

– Csak annyit szeretnék, hogy minden estén amikor fellépek, a magam által felállított száz százalékot tudjam teljesíteni.

Hollósi Zsolt

■ Azért biztosan voltak már akkor is szerepálmom a Tosca volt, amit Szeged után

■ A Hacsaturján Hegedűverseny-előadás után volt aki Ruha István és Ágoston András mellett említette a neved. Mindketten a kolozsvári hegedűiskolához tartoznak, de egyik „istenadta” ösztönösségéről, másik rendkívüli technikai pontosságáról nevezetes. Te hogyan osztottad el magadban e két vonást?

– Nagyon megtisztel, hogy e két hegedűművésszel hallom magam egy sorban. Istenadta? Igen, azt hiszem, Isten valóban tehetséggel áldott meg, de ezt megpróbálom tudatosan irányítani, hogy a koncerten, akkor és ott, mi hasson a szívemre. Szeretnék valahol az intuíción és a kottakövető szigorúság között megmaradni. Érezni, ahogy mondtad, istenadta zenészként kell. Az előadás nem nélkülözheti a teremtő indulatot, hiszen maga a zenemű is ebből született. De ha ez már megvan, s az ember előtt ott a partitúra, azt követni kell. Van a zenei előadásban egy szemlélet, főként a huszadik századi német iskolára jellemző, miszerint a kottakép szent, és azt metronóm-pontossággal kell követni, hiszen a zeneszerző már mindent leírt. A huszadik században ez talán igaz, de a romantikusoknál még távolról sem. Annak idején a művészek saját kadeneciákat játszhattak, s valahogy az egyes előadások értelmezése is különbözhetett. Én úgy érzem, ma egy jó koncertből egyik felfogás sem hiányozhat. A közönségnek éreznie kell az előadó szubjektumát, s ugyanakkor érzékelnie a művet pontosan visszaadó technikát.

■ A Hacsaturján Hegedűverseny alatt előfordult-e veled, hogy „saját” zenédet játszottad?

– Igen, volt ilyen pont. Úgy érzem, a szívemhez közel álló mű saját zeném is lesz. Ilyenkor a szív a szűrő, nem az agy. A művészetben ez a jó szűrő. De az előadás alatt nagy gyakorlat kell ahhoz, hogy az ember határt szabjon, hogy ugyanakkor „ébren” is legyen. A hegedűverseny harmadik tételében például előfordult néha, hogy nekiszaladtam, s a ritmusban egymást kergettük a zenekarral. Látod, ez jelenti azt, hogy élő zene. Pilla-

■ Szeged hegedűegyházát ünnepelt

A szív a szűrő, mondja Kosztándi István

Fotó: Schmidt Andrea

Kosztándi István 29 éves, hegedűművész, a Szegedi Szimfonikus Zenekar koncertmestere. A Kolozsvári Zeneakadémián szerzett diplomát 1986-ban. Öt évig a nagyváradi szimfonikusoknál játszott Acél Ervin keze alatt, majd a Szegedre költözött karmester hívására 1991-ben maga is a városba jött. Nemrég emlékezetes koncerten játszotta Aram Hacsaturján Hegedűversenyének szólóját, s a hangverseny után senki nem kételkedett: Szeged új hegedűs-egyházát ünnepelhet.

natonként változik, egyre igazodni kell. A zenekar tagjai is művészek, a játékkal ők is sugallnak valamit. Ha ezt az egészet sikerül jól összehangolni, akkor lesz jó a koncert.

■ Gyakran megesik veled, hogy rádást kér a közönség?

– Nem panaszkodhatom, bár ez a múlt heti, ez talán életem legszebb előadása volt. Azért merem ezt mondani, mert a zenekar tagjai is gartuláltak. Rádást pedig általában nem

szoktam adni, mert egy-egy koncert után úgy érzem, mindent kiadok magamból, s egy újabb mű már nem menne jól. Különös, de most jólesett a hegedűverseny után Bach-zenét játszani. Megnyugtató. Most kezdem igazán megszeretni a Bach-muzsikát. Régebben nem tudtam a mélyére hatolni, mert nem értettem, miért ez a sok akkord benne, hogy miért oly nehéz. Azt hiszem, hosszú évekre van szükség, amíg ez teljesen beérik bennem.

■ Sikeres koncert után, ugye, meg szabad kérdezni: volt-e már igazi bukásod?

– Ha arra gondolsz, hogy megdobáltak-e már, hát nem szerencsére ilyen bukásban még nem volt részem. Viszont majdnem minden koncert után elmondhatom, hogy elégedetlen vagyok magammal. Ez talán azért van, mert amióta elvégeztem a zeneakadémiát, szinte mindent a magam feje után végzek, s nem mindig tudom, jó-e az az irány, amerre haladok. Így aztán nagy szűkségem van a kemény kritikára.

■ A sajtóból, például?

– No nem éppen... Bár a sajtóban még nem kaptam igazi rossz bírálatot. Csak a feleségemtől. Ő az eddigi legkeményebb kritikúsom.

■ A Szegedi Szimfonikus Zenekar koncertmestere vagy, s erről a zenekarról hol jól hallani, hol rosszat. Szerinted alkalmas-e arra, hogy folyamatos és kiemelkedően jó teljesítményt nyújtson?

– Igen, természetesen alkalmas. A zenekar, igaz, most egy kisebb szemléletváltáson esik át, bár ez szerintem nem befolyásolja a játékát. Néhány éve még túlnyomóan az opera volt a fő elfoglaltsága, és évente mindössze 6–7 szimfonikus koncertet produkált. Most ez az arány kezd megfordulni, a repertoár-bővítés időszaka van. És az sem mindegy, hogy a zenészek a zenekari árok „fedezékében” vagy a nézők színe előtt játszanak. A nyílt színnek – varázsa mellett – feszültsége is van. Biztos persze, hogy nem sikerül minden koncert egyformán és kitűnőre. De ezzel minden zenekar így van. Amit egy hangversenyen játszani lehet, az élő zene, a maga saját-ságaival és hibáival. Ezt nem a lemezfelvételekkel kell összehasonlítani, mint ahogy a próba- és koncertfeltételeinket sem lehet összevetni a stúdiókörülményekkel.

Panek Sándor

■ Műsoron: Bach, Chopin és Liszt művei

Itthon koncertezik Baranyay László

Azután jöttek a különböző nemzetközi zenei versenyek díjai, valamint egyre sűrűbben az itthoni és külföldi koncertek. A rendszeres hangversenyezés mellett közel 20 éve tanít a Zeneművészeti Főiskolán is. A Filharmónia „A” jelű kamarasorozatának keretében a Deák gimnáziumban fél 8-kor sorra kerülő hangversenyét Bach Olasz koncertjével kezdi Baranyay László. Ez a mű is egyike a barokk mester zenei reformjainak. Versenyművet komponált zenekar nélkül. A csembalón eredetileg talán könnyebb is volt éreztetni a hangszer faktúráinak különbségeivel egy szólóhangszer és kíséregyüttesének szembeállítását a három tételes alkotásban. Négy Chopin-ballada következik ezután. Az egyetlen izzó lendületű g-moll, a derűből a panaszba hajló F-dur, a

A hajdani dorozsmai legényke, a most már Liszt-díjas pianista ad szólóestet ma szülővárosában. A szegedi zeneiskolás és szakközépiskolás évek után sima volt útja a zeneakadémiai diplomáig az 1946-ban született művészeknek, majd három évet tanulhatott még Moszkvában a Csajkovszkij Konzervatóriumában.

hol líraian, hol markánsan táncos Ász-dur, valamint a finom és szomorú keringőt idéző f-moll.

Ravelt a korabeli kritika száraznak és pedánsnak mondta. Szonatinájának drámai tökéletessége csakugyan az

arányok hajszálpontos megtervezésére vall. Am hangulata őszintén megmutakozó líra. A zongora pasztelszínei gazdagságban pedig vetekszenek egy kamarazenekearéval. Az ugyancsak Szegedről indult zeneszerző, Durkó Zsolt ciklusa a Gömb története mintegy hatvan kis darabból áll. Ahogy a gömb héja elhajlik, úgy alakul át fokozatosan a zenei szerkezet. Ebből csendülnek fel részletek, majd két Liszt-alkotás zárja Baranyay László szegedi koncertjét, a lágyan éneklő, melankólikus témájú Ász-dur Petrarca-szonett és a kor közismert, népies zenéit is feldolgozó sorozatának egyik leghatásosabb, legcsillogóbb darabja a XII. magyar rapszódia.

Kutas János

■ Szépség '93 címmel fodrászati és kozmetikai szakmai napok színhelye lesz Szeged március 5-én és 6-án. A Talent Kft. újszegedi központjában máris számos cég jelentkezett, hogy részt kíván venni ezen a rendezvényen. Elhossa termékeit – és szaktanácsot ad a csinosodni vágyóknak – egyebek között az Avon, a Heitland & Detre, a Wahl, a Royal Sanders, a Héliá D, az Ippon, az Entré, a Kimex Trade bt., a Gigi, az Anaconda, az Ahava, az Aroma Trade, a Caola, a Florin és a Laser & Vakuum. Lesz ott minden, ami nőt és férfit vonzóvá, elegánsá tehet: sminkek, parfümök, fodrászati kellékek, parókák, kozmetikumok, akár tengeri algából készültek is. A kiállításon a folyamatos kozmetika, fodrászati és divatbemutatók mellett szakmai előadások és tájékoztatók is elhangzanak, aki pedig vásárolni akar, azt is megteheti. A szép autók szerelmeseire is gon-

Szépek és szépítészek találkozója

Díszvendég: „az év arca” és a mama a Família Kft.-ből

doltak a rendezők: a SAAB legújabb típusaival gördül be a kiállítás területére. A nagyszabású bemutatót Palotás János nyitja meg, akivel egy beszélgetést is terveznek „A szépség, a harmónia és az Országgyűlés” címmel. Díszvendég lesz Király Éva, az 1992-es „év arca”, és egy Szép familia szép mamája, Esztergályos Cecília. Az eleganciára törekvő hölgyek és urak jó közérzetéhez hivatottak hozzájárulni az árverésre kerülő cukrászati rezekek és a tombolán nyerhető ajándékok. S ha már az a

tavaszi eleji hétvége a szépség jegyében telik majd el, úgy dukál, hogy megneveztessek a legeslegszebbek; a résztvevők szavazata alapján végül megválasztják a rendezvény szépségkirálynőjét és -királyát. Szakmabelieknek és a kívülről, szépségvágyóknak egyaránt hasznos, kellemes és szórakoztató programnak ígérkezik a dr. Ványai Éva, Ördögné Kotogán Ilona, Palotás János és Király Zoltán fővédnökségével megrendezendő találkozó.

Ch. Á.